

SZAKMAI JELENTÉS

A TANULMÁNYOK BUDAPEST MÚLTJÁBÓL CÍMŰ PERIODIKA 40. SZÁMÁRÓL

A 40. jubileumi szám 304 oldalon jelent meg, 130 képpel. Évkönyvünk két évfordulóról emlékezik meg: Az első részben a lap eddigi történetét tekinti át a szerkesztő Szvoboda Dománszky Gabriella írása.

Majd két publikáció foglalkozik a a Pesti Műegylettel, amely 175 évvel ezelőtt rendezte meg Pesten az első nyilvános képzőművészeti kiállítást. Az egylet munkájának jelentőségét Basics Beatrix méltatja, kiemelve, hogy a kizárólag a Műegyleti tárlatok adtak nyilvános fórumot a korban induló magyar képzőművészetnek.

Ugyanitt olvasható a *Külföldi kiállítók megjelenése Pesten 1840–1866* című tanulmány, amely áttekinti, honnan és kik állítottak ki Pesten külföldi kiállítókként ebben az időben, Szvoboda Dománszky Gabriellától. A cikkben számos, soha nem látott külföldi képet közlünk.

A periodika ezúttal 11 cikket tartalmaz, három fő egységre bontva. Az első két, – Krónika, Megemlékezés – fejezetekről a fentiekben szóltunk, majd a „Tanulmányok” rész következik. Ennek különös érdekessége, hogy három olyan szerző is publikál itt, akik már több számban folyamatosan szerepeltek azonos témakörben, és még a jövőben is kívánnak itt megjelenni. Így Benda Judit, Fabó Edit és Perczel Olivér az elmúlt években megjelent írásai, a jelen számunkban levőkkel, és a következő számunkban megjelenőkkel lassankét kitesznek egy-egy önálló kötetet.

Kora újkori téma Bessenyei József Buda és Nagyszombat kapcsolatrendszerére a Mohács utáni évtizedekben. A cikk fő érdekessége a nagyszámú levéltári forrásanyag, amelyek itt kerülnek először közlésre.

Két festészeti tárgyú fejezetünk – Korhecz Papp Zsuzsanna és Mészáros Ágnesről – ugyancsak eddig ismeretlen témákat taglal, és mindkét írás számos, soha nem látott képanyaggal egészül ki. Korhecz nagy munkával összegyűjtötte a Délvidék egykor a Monarchiához tartozó területein álló templomok pesti festők által készített, és ma is álló oltárképeit, Mészáros Ágnes pedig Schoefft Ágoston pesti festő angliai tartózkodásának adatait, valamit ott készült, fellelhető képeit. Két „szórakoztató” jellegű cikkünk zárja a kötetet, egy pesti divatrevüről, és az egykori Angol park történetéről.

Bizton elmondható, hogy a 40. jubileumi kötet méltó a több évtizede élő, rangos folyóirat színvonalához.

Budapest, 2016 nov. 18.

Szvoboda Dománszky Gabriella
szerkesztő

A TANULMÁNYOK BUDAPEST MÚLTJÁBÓL XL.
TARTALOMJEGYZÉKE

40. SZÁMÁHOZ ÉRKEZETT A TANULMÁNYOK BUDAPEST MÚLTJÁBÓL, A FŐVÁROS
MÚZEUMÁNAK SZAKFOLYÓIRATA
SZVOBODA DOMÁNSZKY GABRIELLA

7

MEGEMLEKEZÉS

BASICS BEATRIX
175 ÉVE NYÍLT MEG AZ ELSŐ MAGYAR KÉPZŐMŰVÉSZETI KIÁLLÍTÁS

15

SZVOBODA DOMÁNSZKY GABRIELLA
KÜLFÖLDI KIÁLLÍTÓK MEGJELENÉSE PESTEN, 1840–1866
APPEARANCE OF FOREIGN EXHIBITORS IN PEST, 1840–1866

19

TANULMÁNYOK

BENDA JUDIT
POSZTÓKERESKEDELEM ÉS POSZTÓSBOLTOK
A KÉSŐKÖZÉPKORI BUDÁN
CLOTH TRADE AND DRAPER'S SHOPS IN LATE MEDIEVAL BUDA

79

BESSENYEI JÓZSEF
A MAGYAR KIRÁLYSÁG KÖZPONTJA – BUDA – ÉS NAGYSZOMBAT KAPCSOLATRENDSZERE
A MOHÁCS UTÁNI ÉVTIZEDEKBEN
NETWORK OF CONTACTS BETWEEN THE CENTRE OF THE HUNGARIAN KINGDOM AND NAGYSZOMBAT IN THE POST-MOHÁCS
DECADES

107

SIMON KATALIN
„SINCERUS ERGA ANTENATOS NOSTROS AMOR”
TEMETKEZÉS ÉS TEMETŐK A 18. SZÁZADI BUDÁN
“SINCERUS ERGA ANTENATOS NOSTROS AMOR”
BURIAL AND CEMETERIES IN BUDA IN THE 18TH CENTURY

121

KORHECZ PAPP ZSUZSANNA
PEST-BUDAI MESTEREK OLTÁRKÉPEI A DÉLVIDÉKEN (1720–1850)
ALTARPIECES BY PEST-BUDA ARTISTS IN FORMER SOUTHERN HUNGARY (1720-1850)

143

MÉSZÁROS ÁGNES
SCHOEFFT ÁGOSTON PESTI FESTŐ ANGLIÁBAN
AUGUST SCHOEFFT, A PAINTER FROM PEST (HUNGARY) IN ENGLAND

175

FABÓ EDIT
LEVELEZÉSI FÓRUMTÉMÁK A 19. SZÁZAD VÉGÉN
THE FORUM TOPICS OF CORRESPONDENCE AT THE END OF THE 19TH CENTURY

201

SZATMÁRI JUDIT
EGY PESTI DIVATREVÜ A 20. SZÁZAD ELSŐ FELÉBŐL
A THEATRICAL FASHION SHOW IN BUDAPEST

241

PERCZEL OLIVÉR
AZ ANGOL PARK TÖRTÉNETE, 1911–1945
HISTORY OF THE AMUSEMENT PARK, 1911-1945

265